

УДК 330.675

Тетяна НАЗАРЕНКО, к.е.н., доц., доцент кафедри ІСУО
Діана СТОЛЯРЧУК, студентка 2 курсу освітнього ступеня
«магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»
Державний університет «Житомирська політехніка»

ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЯК КАТАЛІЗАТОРА ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Міжнародні стандарти фінансової звітності (далі – МСФЗ) є незамінними в сучасній системі бухгалтерського обліку та фінансів. Розроблені Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (далі – РМСБО), вони є універсальною фінансовою мовою. Життєво важливі для міжнародної торгівлі, МСФЗ – це більше, ніж настанова, це комерційний імператив.

У складній сфері глобальних економічних процесів МСФЗ є чітким орієнтиром. Виникнувши на основі свого Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, вони були створені з метою гармонізації обліку та фінансової звітності в різних країнах. РМСБО, який у 2001 році перейняв на себе функції Комітету з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку є головним органом, керує процесом стандартизації [2].

В Європейському Союзі (далі – ЄС) прийняття та впровадження МСФЗ було не просто бюрократичною процедурою, а сейсмічним зрушенням у фінансовому ландшафті. ЄС офіційно прийняв МСФЗ 1 січня 2005 року, зобов'язавши всі компанії, акції яких котируються на біржі, готувати консолідовану фінансову звітність за цими стандартами. Цей переломний момент був підкріплений надійною нормативною базою, насамперед Регламентом (ЄС) № 1606/2002. Визначені правила не лише зобов'язують компанії використовувати МСФЗ, а й містить настанови щодо їх послідовного застосування в усіх країнах ЄС [2].

Вплив МСФЗ на міжнародну торгівлю є не що інше, як трансформаційний. Однією з найвагоміших переваг МСФЗ є покращена порівнянність фінансової звітності. Таким чином, бізнесмен у Франції може без зусиль порівняти технологічний стартап у Харкові з іншим у Торнто, і все це завдяки стандартизованій системі фінансової звітності. Така порівнянність – це не просто зручність, а каталізатор спрощеної транскордонної торгівлі та інвестицій. Завдяки уніфікованій мові бухгалтерського обліку значно знизилася бар'єри, які колись перешкоджали транскордонній фінансовій діяльності.

Однак шлях до прийняття МСФЗ має свої перешкоди. Однією з найстрашніших проблем є складність і вартість впровадження. Для невеликих підприємств і країн з ринками, що розвиваються, перехід на МСФЗ може стати непосильним завданням з точки зору трудових і фінансових ресурсів. Крім того, розбіжності в інтерпретації та застосуванні стандартів МСФЗ можуть призвести до розбіжностей навіть у межах одного ринку. Ці виклики створюють ризик розмивання переваг, які покликані забезпечити МСФЗ, що вимагає від регуляторних органів та бізнесу бути обережними.

Щодо нових стандартів, то РМСБО завершила технічну роботу над двома новими стандартами бухгалтерського обліку МСФЗ, публікація яких запланована на першу половину 2024 року. Ці нові стандарти є свідченням постійно мінливого ландшафту фінансової звітності, особливо в складному економічному середовищі ЄС [1].

МСФЗ (IFRS) 18, замінить МСБО (IAS) 1, регламентуватиме ключові питання подання фінансової звітності. Цей новий нормативний акт має на меті змусити компанії звітувати про свої фінансові результати більш послідовно і прозоро, тобто спростити рух капіталу та зміцнити довіру між компаніями та інвесторами. Рада з МСФЗ вважає, що цей новий стандарт адекватно враховує відгуки стейкхолдерів на пропозицію, оприлюднену в 2019 році [1]. МСФЗ (IFRS) 19 буде абсолютно новим доповненням, яке не замінює жодного з існуючих МСБО. Він має на меті зменшити вимоги до розкриття інформації для дочірніх компаній, акції яких не котируються на публічному ринку і які не володіють активами у фідуціарній якості. Ідея полягає в тому, щоб спростити процес складання дочірніми компаніями звітності за МСФЗ на місцевому рівні, узгоджуючи її з інформацією, що подається материнським компаніям [1].

Крім того планується, що 1 січня 2027 року Рада з МСФЗ впровадить обов'язкове застосування обох стандартів для фінансових років, що починаються 1 січня 2027 року або пізніше. Цей графік надає компаніям достатньо часу для впровадження стандартів, хоча допускається їх дострокове застосування [1].

Обидва проекти зараз перебувають на стадії голосування в рамках процесу затвердження, щоб гарантувати, що нові стандарти точно відображають рішення Ради з МСФЗ [1].

Список використаної літератури:

1. International Financial Reporting Standards in the EU – eClear AG. eClear AG. URL: <https://eclear.com/topic/international-financial-reporting-standards-in-the-eu/>.
2. Міжнародні стандарти фінансової звітності – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Міжнародні_стандарти_фінансової_звітності.